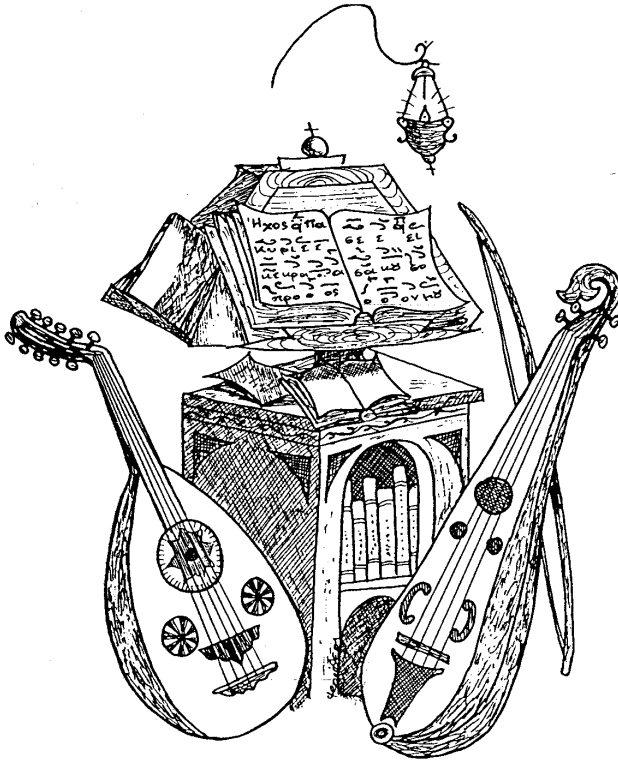

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΜΑΧΩΝ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΠΡΟΑΣΠΙΣΤΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
«ΟΙ ΥΠΕΡΜΑΧΟΙ»

«Λείδω ξυνεΐοισι,
θύρας δ' ἐπίθεσθε
βέβηλοι»
(Ορφικόν)

ἜΤΟΣ Α' - Τεύχος Αριθμ. 16
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008

ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ Η ΕΔΡΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ:
ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ 19 Τ.Κ. 25100
ΑΙΓΙΟ

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ
ΠΡΟΑΣΠΙΣΤΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ
«ΟΙ ΥΠΕΡΜΑΧΟΙ»**

ΚΩΔ. 7587

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

- 1. Ακρίδας Θεόδωρος**, Πρόεδρος
Αιτωλικού 101, Μεσολόγγι 30200
Τηλ. 26310-28383 ή 24742
- 2. Γκοτσόπουλος Ανδρέας**
Α' Αντιπρόεδρος
Δοιράνης 16, Χολαργός 15562
Τηλ. 210-6577027, κιν. 6979976423
- 3. Ζαρακοβίτης Κων/νος**
Β' Αντιπρόεδρος
Αιτωλίας 2, Ηλιούπολη 16341
Τηλ. 210-9920182 & 210-9918584
- 4. Γιάννου Νικόλαος**, Γ. Γραμματέας
Μυκηναϊκών τάφων 24, Σπάτα 19004
Τηλ. 6937078045
- 5. Κατσιφής Βασίλειος**,
Ειδ.Γραμματέας, Λ. Κατσώνη 28-30,
Δάφνη 17236 Τηλ. 210-9707808
- 6. Σαλάτας Σπυρίδων**, Ταμίας
Ανοιξεως 35, Καματερό 13451
Τηλ. 210-2313092
- 7. Καμπίτσας Δημήτριος** Μέλος
Αρκαδίου 20, Κάτω Χαλάνδρι 15231
Τηλ. 210-6740335
- 8. Τσιντζίφα Βαρβάρα**, Μέλος
Αλαμάνας 7, Βούλα Αττικής 16673
Τηλ. 6945509444
- 9. Κοτρώτσος Παναγιώτης**, Μέλος
Παυσανία 1, Ναύπακτος 30300
Τηλ. 6977577734

ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- 1. Χατζηχρόνου Γεώργιος**,
Αναλήψεως 51, Βριλλήσια 15235
Τηλ. 210-8030259
- 2. Κότσικας Δημήτριος**
Σώσσου 29, Βύρωνας 16233
Τηλ. 210-7600421
- 3. Σιώλος Γρηγόριος**
Δ. Υψηλάντου 6 Καλλιθέα 16777

**Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΜΑΧΩΝ
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΠΡΟΑΣΠΙΣΤΩΝ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
«ΟΙ ΥΠΕΡΜΑΧΟΙ»**

Αγ. Ιωάννου 19, ΤΚ 25100 Αίγιο.
Τηλ.26910-29842 FAX: 26910-23492

ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΤΗΣ ΓΝΗΣΙΑΣ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ – ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Και υπεύθυνος κατά Νόμον
Θεόδωρος Ακρίδας
Πρόεδρος της Π.Ε.Π.Ε.Μ.
«ΟΙ ΥΠΕΡΜΑΧΟΙ»

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- 1. Θεόδωρος Ακρίδας**
Πρωτοψάλτης – Μουσικολόγος –
Συγγραφέας.
- 2. Βασίλειος Κατσιφής**
Άρχων Μουσικοδ/λος - Πρωτοψάλτης-
Συγγραφέας.
- 3. Θεοδωρακόπουλος Φώτης**,
Πρωτοψάλτης-Χοράρχης.
- 4. Γιάννου Νικόλαος**,
Καθηγητής Μουσικής-Πρωτοψάλτης.

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Χρήστος Παπαδημητρίου, Δικηγόρος,
Χαρ. Τρικούπη 37,
Μεσολόγγι 30200
Τηλ. 26310-22838

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φώτης Θεοδωρακόπουλος
Πρωτοψάλτης-Χοράρχης
Αγ. Ιωάννου 19, Αίγιο 25100
Τηλ. 26910-29842 FAX. 26910-23492

**ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΣΠΟΥΔΑΣΤΗ ΜΕΛΕΤΗ
«ΤΟ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΤΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΩΣ»**

(του διαπρεπούς μελετητού της μουσικής
π. Αθανασίου Γ. Σιαμάκη Αρχιμανδρίτου).

Προς τί η έκδοση του χειρογράφου της Δημητσάνας;

Παρόμοια προς τα 30 περίπου παραδείγματα, (Σ.Σ. που προαναφέρονται στο βιβλίο) υπάρχουν και άλλα πολλά, πολλαπλάσια στον αριθμό. Η παράθεσι και άλλων παραδειγμάτων φρονώ ότι είναι μάταιη και κουραστική. Όχι όλα όσα παρατέθηκαν πιο πάνω, αλλά και μόνο τρία – τέσσερα από αυτά, θα ήταν ικανά να πείσουν ότι το παλιότερο χρονικώς κείμενο και ατελέστερο στη μορφή και στο είδος είναι το αυτόγραφο της Δημητσάνας, και νεώτερο και πλήρες το χειρόγραφο από το οποίο προήλθε η έντυπη έκδοσι του 1832, το οποίο μετά την εκτύπωσι χάθηκε.

Κατά συνέπεια ο εκδότης όλα όσα λέει στην έκδοσί του, προϋποθέτοντας προφανώς ότι το χειρόγραφο που παραδόθηκε στο τυπογραφείο, για να προέλθη το έντυπο Θεωρητικό του 1832 ήταν αυτό της Δημητσάνας, προκειμένου να τεκμηριώσει ότι έγιναν αλλοιώσεις, είναι άκυρα, ανυπόστατα και εκτός πραγματικότητας. Η υστερόχρονη και αντιδεοντολογική επιστροφή στο ελλιπές χειρόγραφο, για να στηρίξη μουσικές εκκεντρικότητες, τον καθιστά αυτόχρημα αναχρονιστή. Ο διορθωτής βαθμολογεί και αξιολογεί το καθαρό και όχι το πρόχειρο. Δεν μειώνει τη βαθμολογία, επειδή διέκρινε κάποιο λάθος στο πρόχειρο της εξεταστικής κόλλας. Ο σχολιαστής λ.χ. των αυτοκινήτων στην αυτοκινητοπαρουσίαση εκφέρει τις κρίσεις του πάνω στο τελευταίο μοντέλο της εταιρίας και όχι στο μοντέλο του 1930. Μόνο εμπαθής ή παράφρων μπορεί να κάνει κάτι τέτοιο.

Δεν είναι υπερβολή αν λεχθή ότι η υποψία εγγίζει τα όρια της βεβαιότητας, ότι με την έκδοσι του 2007 επιχειρείται μια εκ προμελέτης κακοποίησης της ιστορικής

μουσικής πραγματικότητας, προκειμένου να στηριχθούν φρούδες μουσικές αντιλήψεις του Σ. Καρρά και κάποιων «αφανάτιστων» ψαλτών. Μια τέτοια επιχείρησι, όχι προφανώς χωρίς την ανάλογη προσδοκία, ο ηθικός νόμος θα τη χαρακτήριζε ενέργεια προς παραπλάνησι των πολλών, δεδομένης και της αδυναμίας των πολλών ν' αντιληφθούν την καλοστημένη προπαγάνδα. Δεν είναι περιττό να λεχθή ότι είναι έξω από κάθε επιστημονική δεοντολογία να υποστηρίζεται ότι το έντυπο *Θεωρητικόν* προήλθε από το χειρόγραφο της Δημητσάνας, όταν τα πράγματα είναι φαινότερα από τον ήλιο και διαυγέστερα από την αιθρία. Απλή ανάγνωση των 5 πρώτων σελίδων του *Θεωρητικού* του Σ. Καρρά αρκεί να πείση τον αναγνώστη ότι ασκείται αδίστακτη κριτική κατά του Χρυσάνθου. Ο Χρυσάνθος με την αυτοπεποίθησι και την αξία του μεταρρυθμιστού προβαίνει σε μουσική κοσμογονία, και κάποιοι τον ελέγχουν, του κάνουν μαθήματα δεοντολογίας!

Ο Σ. Καρράς και οι οπαδοί του μέχρι πρό τιος πυροβολούσαν ευθέως και καταγιγιστικώς κατά των τριών μεταρρυθμιστών, θεωρώντας ότι η μεταρρύθμισι υπήρξε ατυχής. Ιδίως πυροβολούσαν κατά του Χρυσάνθου (Βλ. Καρρ., Πρόλογος). Θεωρούν ασυγχώρητο αμάρτημα του Χρυσάνθου το ότι δεν συμπεριέλαβε στη θεωρία του τα σχετικά με τους μέσους τρόπους, το χρωματικό γένος, τα ποιοτικά σημεία, την οξεία κλπ. Όλ' αυτά όμως ο Σ. Καρράς, που ομολογεί ο ίδιος (Α', σ. ε'), τα παρέλαβε από την αραβοπερσική μουσική, που λέει ότι μελέτησε και εφάρμοσε, συνεργαζόμενος με Ανατολίτες οργανοπαίκτες του συγκροτήματός του. Και όμως τα παρουσιάζει σαν μουσική των Ελλήνων, σαν παραλείψεις του Χρυσάνθου, και κατ' επέκτασι σαν μουσική της Εκκλησίας.

Αλλ' η μουσική των Ελλήνων πουθενά δεν μιλάει για μακαμάτ. Και ο Χρυσάνθος, ως γνώστης και ακόλουθος της μουσικής των Ελλήνων στο έντυπο *Θεωρητικόν* του μιλάει για μακάμια Οθωμανών (θ' § 271). Αν όμως τα μακαμάτ προέκυπταν από τη μουσική των Ελλήνων και των

Βυζαντινών, δεν θα είχε λόγους να τ' αποσιωπήσει. Τα μακαμάτ είναι στερεότυπες ύστερες μουσικές κατασκευές των Ανατολιτών. Ο Σ. Καρράς όμως τι λόγο ή τι υποχρέωση έχει να υιοθετή και να εισηγηθεί στην ορθόδοξη Ελλάδα τέτοιες αλλότριες μουσικές; (Βλ. Σιαμ. 8,9 – 10).

Η Εκκλησία παρά τις εκατέρωθεν πιέσεις, Ανατολής και Δύσεως, έκανε την αντίστασή της κατά του ρομαντισμού και των μακαμάτ, και μέχρι αυτή τη στιγμή συνεχίζει τον αγώνα της, για να περισώσει τη γνησιότητα της μουσικής της, καθώς αυτή κατεβαίνει από την ελληνική και βυζαντινή αρχαιότητα, διατηρώντας τα ακούσματα της αρχαιότητας οκτωηχίας, και ανθισταμένη τόσο στο ψυχρό πεντάγραμμο και τις ατέλειωτες κλίμακες, όσο και στις εξ Ανατολών εισαχθείσες αντιλήψεις του Σ. Καρρά και των οπαδών περί μακαμάτ (απεριορίστων κλιμάκων).

Και ενώ λοιπόν ο Σ. Καρράς πυροβολούσε ευθέως και καταγιγιστικώς κατά του Χρυσάνθου και των μεταρρυθμιστών, και οι οπαδοί του ομοίως, τι συνέβη άραγε και ξαφνικά και αναπάντεχα από το 2004 οι οπαδοί του «μεταστράφηκαν» και ασχολούνται πυρετωδώς με το *Θεωρητικόν του Χρυσάνθου*; Πώς το όψιμο ενδιαφέρον για τον ένα από τους τρεις μεταρρυθμιστάς, που μέχρι τώρα τους ήταν ξινοί; Γιατί τόση σπουδή και ενδιαφέρον να εκδοθή το αυτόγραφο του Χρυσάνθου; Πόσο ειλικρινής και ανυστερόβουλη είναι η ενασχόλησι; Μήπως μεταπήδησαν ως δια μαγείας από τη μία όχθη στην άλλη; Μήπως απέκτησαν τις μουσικές ιδιορρυθμίες του Σ. Καρρά; Το πράγμα προκαλεί απορία, αλλ' έχει και την εξήγησί του, η οποία δίδεται εδώ με κάθε δυνατή συντομία.

Η Εκκλησία της Ελλάδος στις μέρες μας, παρακολουθώντας σιωπηρώς αλλ' αργύπνως τις όχι και τόσο αθώες και ανένοχες κινήσεις του Σ. Καρρά και των οπαδών του κατά της εκκλησιατικής μουσικής, όπως αυτή πήρε το τελικό της σχήμα με τη μεταρρύθμισι του 1814, και διαπιστώνοντας ότι η μουσική που εισηγούνται και προβάλλουν, και δια ποικίλων μέσων επιδιώκουν τη διάδοσί της,

δεν στοιχεί στις προδιαγραφές της μεταρρυθμίσεως, γνωματεύει (63/27/9-1-2004) ότι η μουσική που δέον ν' ακολουθούν οι μουσικοί των αναλογίων της είναι η μουσική των τριών μεταρρυθμιστών, που εκφράζεται με τη θεωρία του Χρυσάνθου. Συγκεκριμένως με το έγγραφό της αυτό ορίζει: **«Εμμένομεν εις την απόφασιν του Οικουμενικού Πατριαρχείου και εις την μεθοδολογίαν των τριών διδασκάλων, ήτοι του μητροπολίτου Μαδύτων Χρυσάνθου του Γρηγορίου πρωτοψάλτου και του Χουρμουζίου χαρτοφύλακος, καθ' όσον δεν υπάρχουν λόγοι αλλαγής των παραδεδομένων εις την βυζαντινήν τέχνην και μουσικήν».**

Με τη γνωμάτευσι αυτή της Εκκλησίας ο Σ. Καρράς και οι οπαδοί του βρέθηκαν άπαξ δια παντός εκτός των παραδεδομένων της βυζαντινής μουσικής. Ανακηρύσσονται κατά κάποιο τρόπο ιδιόρρυθμοι της μουσικής.

Μη έχοντας όμως συμφέρον οι του Σ. Καρρά να έλθουν σε μετωπική σύγκρουση με την Εκκλησία και ελισσόμενοι οφιοειδώς για ν' αποσείσουν από πάνω τους την καθαίρεσι, κινούν μια απροσδόκητη διαδικασία με σκοπό τάχα να εκδώσουν το *Θεωρητικόν* του Χρυσάνθου, στην πραγματικότητα όμως για να πείσουν την Εκκλησία ότι δεν είναι πολέμιοι του Χρυσάνθου, αφού ασχολούνται με την έκδοσι του *Θεωρητικού* του, και αυτόχρομα για να αυτοπροβληθούν ως ειδικοί στις εκδόσεις. Ως ειδικοί δε και κριτικοί των εκδόσεων να «ερμηνεύουν» το *Θεωρητικόν* του Χρυσάνθου και να το παρουσιάζουν ότι τάχα λέει όσα λέει και ο Σ. Καρράς στο δικό του *Θεωρητικόν*. (Τι σύμπτωσι, αλήθεια, και ο Σ. Καρράς να ονομάζη το σχετικό σύγγραμμά του *Θεωρητικόν*; Θα χρειαζόταν άραγε πολλή νοημοσύνη για να καταλάβη ο μελετητής το αντιποιητικό πνεύμα;).

Αλλ' αυτοί, αντί να εκδώσουν το *πλήρες Θεωρητικόν* (αλήθεια τι χρειαζόταν να το εκδώσουν, αφού το *Θεωρητικό* είναι εκδεδομένο και κυκλοφορεί ευρέως με φωτοτυπικές εκδόσεις της εκδόσεως της Τεργέστης;) εκδίδουν το «πρόχει-

ρο» του Χρυσάνθου. Εκδίδουν το ελλιπές σχέδιασμα, για να συσκοτισθή το πλήρες, για να δημιουργηθή σύγχυσι στον ψαλτικό κόσμο, ώστε να μην μπορούν να διακρίνουν οι σύγχρονοι και οι κατοπινοί ποιό από τα δύο Θεωρητικά εκφράζει την αυθεντική γνώμη του συγγραφέως. Στην ουσία εκδίδουν το Χρυσάνθο για να πολεμήσουν τον Χρυσάνθο. Δηλαδή συνεχίζουν να είναι αμετανόητοι και αμετάπειστοι πολέμιοι του Χρυσάνθου με τη δορά του φίλου αυτή τη φορά, προς παραπλάνησι της Εκκλησίας. Όψιμο, όντως, αλλ' όχι άδολο το ενδιαφέρον.

Φαντασθήτε ένα δικηγόρο που συνδέεται με παλιά φιλία με τον αντίδικο σας, χωρίς να τον καλέσετε, να έρχεται στο σπίτι σας και να υποκρίνεται ότι αναλαμβάνει εθελοντικώς την υπεράσπισί σας. Κατά την ώρα δε της ακροαματικής διαδικασίας της δίκης, να στρέψη τα πυρά του εναντίον σας! Τι συνήγορος αλήθεια!

Σ.Σ (Οι επιθυμούντες να αποκτήσουν το βιβλίο του π. Αθανασίου Σιαμάκη, ας απευθύνονται στα τηλ. 23850-25676 & 2310-737377).

----- . -----

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ

Στην αξιόλογη διπλωματική εργασία του με θέμα «Ο ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΞ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΟΥΣΙΚΗΝ ΜΕΤΑΡΥΘΜΙΣΙΝ ΤΟΥ 1814», ο λίαν πεπαιδευμένος καθηγητής της Κοινωνικής Θεολογίας και διπλωματούχος της Βυζαντινής μουσικής κ. **Διονύσιος Μπιλάλης** – Ανατολικιώτης, γράφει:

«Τα ποιοτικά σημεία που απουσιάζουν εκ της νέας γραφής δεν ήσαν απλώς ποιοτικά, αλλά εφάνερωναν και το μέλος με συνεπτυγμένον τρόπον· εφόσον το μέλος γράφεται πλέον αναλυτικώς, τα σημεία ταύτα καθίστανται περιττά. Ήδη κατά την περίοδον 1670 περίπου έως 1814 εξηγείται και

καταγράφεται αναλυτικότερον το μελωδικόν περιεχόμενον ωρισμένων μεγάλων υποστάσεων, αι οποίαι βαθμιαίως αχρηστεύονται και εξαφανίζονται. Όσον δια την επίκρισιν ότι με την νέαν μέθοδον αλλοιούται η απαγγελία του μέλους, αύτη ανατρέπεται δια πολλών τεκμηρίων, εξ ων αναφέρομεν δύο. Εν πρώτοις είναι γνωστή η μαρτυρία ότι από το 1816 μέχρι το 1830 εις τον πατριαρχικόν ναόν *έψαλλον δεξιόθεν εκ βιβλίων γεγραμμένων δια της παλαιάς παρασημαντικής, αριστερόθεν δε εκ του νέου συστήματος η και τανάπαλιν, και όμως ουδείς αυτών διετύπωσε παράπονα προς τον έτερον ως κακώς απαγγέλοντα τα μέλη.* Δεύτερον, ο εκ των τελευταίων χρηστών της παλαιάς παρασημαντικής πρωτοψάλτης **Κωνσταντίνος** εξέδωκεν εν τέλει τας εξηγήσεις και τα μαθήματα αυτού με την νέαν αναλυτικήν μέθοδον δια του δομεστικού του **Στεφάνου**, το οποίον ασφαλώς δεν θα έπραττεν, εάν η νέα γραφή ηλλοίωσε τας μελωδικάς γραμμάς. Άλλωστε συνεχώς μαρτυρείται από του 1814 μέχρι των ημερών μας ότι η νέα μουσική γραφή ουδαμώς ηλλοίωσε την εκκλησιαστικήν μας παράδοσιν, αλλ' αντιθέτως διεφύλαξεν αυτήν. Δι όλων αυτών πιστοποιείται η απλή αλήθεια ότι η μουσική δεν ταυτίζεται με την παρασημαντικήν της· η παρασημαντική αλλάσει, αλλά η μουσική παραμένει η αυτή. Γράφει σχετικώς και ο Αρχων πρωτοψάλτης Αθανάσιος Καραμάνης· *κάνετε μέγα λάθος να συγχέετε την μελωδικήν παράδοσιν των ήχων και των γενών, που ήτο και είναι το ζητούμενον, με αυτήν της παρασημαντικής, η οποία αποτελεί το εργαλείον δια του οποίου καταγράφεται η τέχνη των ήχων και των γενών του ιερού βυζαντινού μέλους...αυτήν την μελωδικήν παράδοσιν η Αγία ημών Μεγάλη Εκκλησία του Χριστού είχε και έχει ιεράν υποχρέωσιν να διαφυλάξη, και όχι αυτό η το άλλο μουσικογραφικόν σύστημα.* Επομένως με την μεταρρύθμισιν των τριών διδασκάλων του 1814 δεν ήλλαξεν η μουσική αλλ ή παρασημαντική της».

«Κατά ταύτα η κατηγορία προς την νέαν μέθοδον του 1814 ότι δεν δεσμεύει επακριβώς το μέλος είναι άδικος, καθόσον 1ον) ουδεμία παρασημαντική δύναται να πράξη το τοιούτον, 2ον) την αυτήν αδυναμίαν είχε και η παλαιά παρασημαντική και 3ον) η νέα αναλυτική μουσική γραφή δεσμεύει το μέλος ακριβέστερον από την παλαιάν. Επομένως η νέα παρασημαντική θα έπρεπε να επαινείται και παρά των επικριτών της ακριβώς εις το σημείον εκείνο δια το οποίον ούτοι συνηθίζουσι να την επικρίνωσιν!»

----- . -----

**ΜΟΥΣΙΚΟΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΡΧΟΝΤΑ ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗ ΓΕΩΡΓΙΟ ΒΙΟΛΛΗ**

του κ. Μιχαήλ Οικονόμου.

(Σ.Σ. Φιλολόγος – Θεολόγος – Πρωτοψάλτης).

Ευτυχώς, στην πεζή και από πολλές πλευρές όχι και τόσο κολακευτική εποχή μας, συμβαίνουν και κάποια γεγονότα που σε κάνουν ν' αναθαρρύνεις και να ελπίζεις για το καλύτερο, χωρίς να σε κυριεύει ο ύπουλος πεσσιμισμός απ' αυτά με τα οποία καθημερινά μας βομβαρδίζουν τα Μ.Μ. Ενημέρωσης. Είναι κάποιες καλλιτεχνικές και πνευματικές εκδηλώσεις – πραγματικές οάσεις - που έρχονται ως απάντηση στο ότι, αυτός ο τόπος μπορεί να έχει χίλια δυό προβλήματα, έχει όμως πάνω απ' όλα μια βαριά ιστορική κληρονομιά και παράδοση, έχει ταυτότητα, που δεν μπορεί κανείς μας να υποτιμά και να ξεχνά.

Μια τέτοια θαυμάσια καλλιτεχνική εκδήλωση είχα την τιμή να παρακολουθήσω στα Γιάννενα, στις 23/11/2008. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα "Αρχιεπισκόπου Σπυριδωνος" της ιστορικής Ζωσιμαίας Παιδαγωγικής Ακαδημίας.

Την εκδήλωση οργάνωσε ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ « ΤΟ ΕΝΔΟΦΩΝΟΝ » με υψηλή χορηγία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων. Το θέμα της Μουσικοφιλολογικής αυτής σύναξης ήταν ο **ΓΕΩΡΓΙΟΣ**

ΒΙΟΛΑΚΗΣ, πρωτοψάλτης της Μ. τ. Χ. Ε, μια προσωπικότητα που έζησε και έδρασε στα τέλη 19^{ου} – αρχές 20^{ου} αιώνα και σφράγισε με το έργο και την προσφορά του την ψαλτική τέχνη στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό. Πιστός και αυστηρός τηρητής των παραδεδομένων, αλλά και σοφός μελετητής της Εκκλησιαστικής μας μουσικής παράδοσης, πολέμησε με δύναμη, συνέπεια και σύνεση κάθε νεωτεριστική αντίληψη, που προσπάθησε στις μέρες του, ν' αλλοιώσει το σεμνό, λιτό και αυστηρά προσευχητικό ύφος και ήθος της Εκκλησιαστικής μας μουσικής.

Διεξοδικά και εμπειριστατωμένα για την προσωπικότητα και το έργο του Γ. Βιολάκη μίλησε ο υποψήφιος διδάκτωρ και Θεολόγος κ. Διονύσιος Μπιλάλης.

Η εκδήλωση ήταν άρτια οργανωμένη και επιμελημένη. Ο Άρχων Υμνωδός της Μ. τ. Χ. Ε. πρωτοψάλτης στο Μητροπολιτικό Ναό του Αγ. Αθανασίου, ο και εμπνευστής και ψυχή της όλης εκδήλωσης, κ. **Σπύρος Υφαντής**, απέδωσε με περισσή άνεση και σοβαρότητα, με τη χορωδία του Συλλόγου, ύμνους από το έργο του τιμωμένου Άρχοντος Πρωτοψάλτου Γ. Βιολάκη. Ο έμπειρος Χοράρχης κ. Σ. Υφαντής έδωσε ένα δείγμα – μήνυμα της παραδοσιακής και κλασικής ερμηνείας των εκκλησιαστικών μας ύμνων, που έρχεται σαν απάντηση σε σύγχρονες, νεωτεριστικές και καινοφανείς εκτελέσεις, που στο όνομα γνωστών επαϊστών (!) του είδους, που κινούμενοι από άκρατη επιστημονική φαντασία και υποκειμενική αυταρέσκεια περί του ψάλλειν, κατήντησαν τα απέριττα προσευχητικά εκκλησιαστικά μας μέλη (ως μη έδει) ξένα ακούσματα προς την ιστορική παράδοση αυτού του τόπου.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους προσκεκλημένοι από πολλά μέρη της Ελλάδος, το δε πλήθος των φιλομούσων κατέκλυσε, όχι μόνο την κύρια αίθουσα, αλλά, και τον εξώστη και το χώρο εισόδου και υποδοχής.

Αξίζουν θερμά, εγκάρδια συγχαρητήρια στους συντελεστές αυτής της ωραίας εκδήλωσης και ιδιαίτερα στο

Σύλλογο Φίλων Βυζαντινής Μουσικής «ΤΟ ΕΝΔΟΦΩΝΟΝ»
και τον ακάματο σκαπανέα πρωτοψάλτη και Άρχοντα
Υμνωδό της Μ. τ. Χ. Ε. κ. Σπύρο Υφαντή.

----- . -----

ΜΟΥΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ (Ζ')

Γιάννη Αλεξάνδρου

Μουσικοδιδασκάλου – Πρωτοψάλτου (+2008).

(Συνέχεια από τὸ Τεύχος ἀριθ. 14)

Παράλληλα μ' αυτή τη γραφή υπήρχε και η νευματική σημειογραφία, στην οποία είναι γραμμένα τα αρχαία Γρηγοριανά χειρόγραφα. Τα αρχαιότερα δείγματα αυτής της σημειογραφίας, συγγενικής με τη Βυζαντινή, βρίσκονται σε ελληνικά χειρόγραφα του Ε μ.χ. αιώνα, είχαν δε τα σημεία αυτά είδος μουσικής στενογραφίας, με την οποία διευκολυνόταν η ανάγνωση. Η νευματική σημειογραφία μεταχειρίστηκε κι αυτή, όπως και η Βυζαντινή, αντί άλλων σημείων τους τόνους, δεν καθορίζει οξύτητα αλλά μόνο κίνηση της φωνής. Η αρχική μορφή των σημείων αυτών ήταν η εξής: οξεία (virga acuta), δείχνει οξύτερο φθόγγο· βαρεία (gravis), δείχνει βαρύτερο φθόγγο· περισπωμένη (tlexa) δύο φθόγγοι, οξύς και βαρύς· περισπωμένη ανεστραμμένη, το ίδιο· κάτω στιγμή (pronctum) φθόγγοι κρατημένοι και απόστροφος (strophicus) η δίστροφα η τριστροφα, φθόγγοι επαναλαμβανόμενοι.

Την ίδια εποχή, 9ος αι. μ.Χ., ο μοναχός Ρούκβελτ ανακαλύπτει το μουσικό διάγραμμα δηλαδή οριζόντιες γραμμές μεταξύ των οποίων τοποθετεί το κείμενο που θα ψάλει· υποδεικνύει ταυτόχρονα την ανιούσα η κατιούσα κίνηση της μελωδίας με γράμματα που τοποθετούνται στα διαστήματα ανάμεσα στις γραμμές. Αλλά το σύστημα αυτό τελειοποίησε μετά από λίγο καιρό ο μοναχός Γκουίντο Νταρέτζο (900 – 1050 μ.Χ.). Ήδη πριν απ' αυτό χρησιμοποιούσαν δύο οριζόντιες γραμμές, μια κόκκινη, που όριζε το φθόγγο Fa, και μία κίτρινη για το Do. Ο Νταρέτζο πρόσθεσε ανάμεσα σ' αυτές μια τρίτη – μαύρη – για το La. Συχνά

όμως πρόσθετε και μία τέταρτη, επίσης μαύρη, πάνω από το Mι η και από κάτω. Πάνω στις γραμμές και τα διαστήματα τοποθετούσε τα γράμματα η τα νεύματα δημιουργώντας έτσι μια γραφή που διευκρίνιζε σαφέστερα, απ' ό,τι το σύστημα του Ρούκβελτ, την ανιούσα η την κατιούσα κίνηση της φωνής, καθώς και το απόλυτο ύψος των τόνων. Στον Νταρέτζο αποδίδεται επίσης, αν και αυτό δεν είναι εξακριβωμένο, η ονομασία των σημερινών μουσικών φθόγγων, την οποία δανείστηκε από τις πρώτες συλλαβές κάθε στίχου από ένα ύμνο αφιερωμένο στον Ιωάννη το Βαπτιστή (Ουτ, ρε, μι, φα, σολ, λα, σι): αργότερα, κατά το 17ο αι. οι Ιταλοί βρίσκοντας κακόηχη την ονομασία Ουτ την αντικατέστησαν με το ντο.

Όμως το απόλυτο ύψος των τόνων έγινε ακόμα σαφέστερο με την τοποθέτηση στην αρχή κάθε γραμμής ενός από τα 7 πρώτα γράμματα του αλφαβήτου που έδινε την ονομασία του στο σημείο της γραμμής που βρισκόταν και κατ' αναλογία και στα υπόλοιπα. Έτσι γεννήθηκαν οι γνώμονες και ειδικά από το γράμμα C ο γνώμων του ντο· από το γ του σολ και από το f του φα. Την ίδια περίπου εποχή εμφανίζονται τα πρώτα σημεία έμμετρης μουσικής, είδος συνδυασμός νευμάτων που ενώνονταν μεταξύ τους με τις λεγόμενες συζεύξεις (legatura). Τα πρώτα μετρικά σημεία ήταν τα εξής: μακρό (loga), βραχύ (brevis), ημίβραχυ (semibrevis). Η υποδιαίρεσή τους, αντίθετα με τη σημερινή ήταν: **τριμερής, αφού το μακρό πειρελάμβανε τρία βραχέα και το βραχύ τρία ημιβραχέα.**

ΠΟΛΥΦΩΝΙΑ

Από την εμφάνιση της μουσικής μέχρι το 10 αι. μ.Χ. σ' όλη την Ανατολή και τη Δύση επικράτησε το μονόφωνο άσμα με εξαίρεση του ισοκρατήματος που χρησιμοποίησε η Βυζαντινή μουσική. Το Γρηγοριανό μέλος ήταν ανεπίδεκτο εξέλιξης εξ αιτίας του προορισμού του αλλά και της μουσικής μορφής, αφού τις πιο πολλές φορές ήταν ισόρρυθμο. Το ένστικτο οδηγούσε τον άνθρωπο στην

αναζήτηση ενός νέου τρόπου μουσικής έκφρασης, που θα τον απάλλαζε από τη σχολαστικότητα του εκκλησιαστικού μέλους και θα τον βοηθούσε να ξεδιπλώσει τις νοητικές του δυνατότητες και να εκδηλώσει κάποια συναισθήματά του· και τα κατάφερε. Ο 10ος αιώνας θα σηματοδοτήσει μία εξέλιξη της μουσικής, που θα αλλάξει ριζικά το μουσικό τοπίο. Από αυτή την εποχή μπαίνουμε πια στην πολυφωνική μουσική, η οποία με δειλά βήματα, στην αρχή, με καλπασμούς αργότερα θα οδηγήσει τη μουσική στον κολοφώνα της δόξας της. Η Δανία, η Νορβηγία και η Αγγλία φαίνεται ότι υπήρξαν η κοιτίδα της πολυφωνίας. Η Αγγλία κυρίως έξω από την Ελληνορωμαϊκή παράδοση και τους σχολαστικούς τύπους, χρησιμοποίησε πρώτη το διάστημα της τρίτης που είχε σαν συνέχεια τη δημιουργία συγχορδιών. Λίγο πιο πριν, κατά τον 19ο αιώνα, είχαν γίνει οι πρώτες απόπειρες αρμονίας αλλά με διαστήματα 4ης και 5ης, επειδή κατά τη θεωρία αυτά ήσαν τα σύμφωνα διαστήματα. Την ίδια περίπου εποχή οι Άγγλοι χρησιμοποίησαν το λεγόμενο **ψεύτικο μπάσο** (φο-μπούρτον), το οποίο συνίσταται στη συνήχηση δυο ακόμα φωνών εκτός του δεδομένου φθόγγου, υποκείμενες κατά τρίτες η μία στην άλλη· αν δηλαδή ο δεδομένος φθόγγος ήταν το Σολ συγχορδία γραφόταν σολ – μι - ντο. Ο βαρύτερος όμως φθόγγος Ντο, που ήταν η βάση της συγχορδίας, εκτελούνταν κατά μία οκτάβα ψηλότερα, οπότε η συγχορδία ακουγόταν μι – σολ -ντο· σ' αυτή την περίπτωση το Μι καταλάμβανε τη θέση του βασίμου συγχορδίας, όμως αυτή η νέα βάση ήταν ψεύτικη. Η εξέλιξη αυτή αποτέλεσε την αρχή για τις αναστροφές της συγχορδίας.

Στην πρώτη περίοδο της πολυφωνίας υπάγεται ένα σπουδαίο είδος το moteto. Σε μία μελωδία με λειτουργικό κείμενο δηλαδή πρόσθεταν μία δεύτερη μελωδία και την ονόμαζαν όργανο, έπειτα μια άλλη ύστερα μία άλλη. Έτσι δημιούργησαν μία στοιχειώδη πολυφωνία. Άλλοι τρεις σταθμοί της ήταν το όργανο, η διαφωνία και το discadus. Σ αυτό φαίνεται ότι η κίνηση των φωνών ήταν πιο ελεύθερη.

«ΠΑΡΟΡΙΑΙΣΜΕΝΟΣ» Ο Κ. Γ. ΟΡΔΟΥΛΙΔΗΣ!

Οδυνηρή έκπληξη προκάλεσε στην Πανελλήνια Ένωση Προασπιστών Εθνικής Μουσικής « ΟΙ ΥΠΕΡΜΑΧΟΙ», η είδηση της αιφνίδιας – και μάλλον αναίτιας – απομάκρυνσης του διακεκριμένου πρωτοψάλτου και καθηγητού της Ελληνικής μουσικής κ. Γεωργίου Ορδουλίδη, από το Δημοτικό Ωδείο της Εστίας Μουσών της Νάουσας, μετά – μάλιστα – από μία πολυετή και λίαν ευδόκιμη υπηρεσία και προσφορά. Η απομάκρυνση ικανών ανθρώπων εγνωσμένης αξίας, πολυσχιδούς και πληθωρικής παραγωγικότητας και προσφοράς, σαφώς αποβαίνει εις βάρος της θέσης και της υπηρεσίας από την οποία απομακρύνονται.

Σύμπασα η Ένωσή μας συμπαρίσταται στον κ. Ορδουλίδη – καθ' ό,τι τυγχάνει επίλεκτο μέλος της – και ευελπιστούμε ότι οι κ.κ. του Δ.Σ. του ΔΗ.Π.Ο.Ν. θα αναθεωρήσουν την απόφαση της απομάκρυνσης του διακεκριμένου καθηγητού και ανωτέρου ανθρώπου από μία θέση την οποία κοσμούσε επί 1/4 του αιώνας, προσφέροντας τις πολύτιμες υπηρεσίες του με τόσα θετικά αποτελέσματα.

ΟΙ ΥΠΕΡΜΑΧΟΙ

----- . -----

...ΤΙ ΑΛΛΟ ΘΑ ΔΟΥΜΕ!...

Κων/νου Τσαγκαρούλη,
Καθηγητή-Λαμπαδαρίου Πρ. Ηλία Παγκρατίου.

Είχα την ευκαιρία να ακούσω από το ραδιοφωνικό σταθμό της Εκκλησίας της Ελλάδος τη Θ. Λειτουργία από τον πανηγυρίζοντα Ι.Ν. του Αγ. Λουκά Πατησίων κατά τη 18η Οκτωβρίου, στον οποίο Ι. Ναό είχα την τιμή να υπηρετήσω ως Λαμπαδάριος την 5ετία 1980-85, επί ιερατικής προϊσταμενίας του αιμνήστου π. Νικολάου Αυγερινόπουλου και πρωτοψαλτίας, του επίσης αιμνήστου Νικολάου Γρηγοριάδη, εξαιρετικά καλλίφωνου, καθηγητή Μαθηματικών – Γυμνασιάρχη.

Εξαπλάγην δυσάρεστα και ένιωσα μεγάλη απογοήτευση και πλήρη αποστροφή, όταν άκουσα να ψάλονται τα γνωστά λειτουργικά του Πρίγγου σε ήχο πλ Δ σε «στύλ» Σακελλαρίδη, με διφωνίες και τριφωνίες!

Δεν επιθυμώ να αντιδικήσω με κανέναν για την ευρωπαϊκή η ευρωπαϊζουσα μουσική η για τις «Σακελλαριδίτσουσες» εκκλησιαστικές τριφωνίες και διφωνίες. Γνωρίζω, ότι υπάρχει ένα μέρος του εκκλησιάσματος, που αρέσκεται σε αυτό το είδος όπως φαντάζομαι (και από ο,τι ενθυμούμαι) και στο εκκλησίασμα του προαναφερθέντος Ιερού Ναού.

Είναι όμως απαράδεκτο και ανεπίτρεπτο να παίρνει κάποιος «ατόφια» Βυζαντινά μαθήματα και μάλιστα κορυφαίων δασκάλων, όπως το συγκεκριμένο του αιμνήστου Πρίγγου και να τα διαστρεβλώνει κυριολεκτικά, κάνοντάς τα τριφωνα και δίφωνα. Θα τρίζουν τα κόκκαλα του αιμνήστου!

Υπάρχουν τόσα άλλα κείμενα και μουσικοί συνθέτες, που έχουν γράψει ειδικά για τριφωνίες και διφωνίες, όπως λ.χ. ο Σακελλαρίδης κ.α. που μπορεί κάλλιστα κάποιος να τα χρησιμοποίησει. Και ο αιμνήστος πρωτοψάλτης Νικόλαος Γρηγοριάδης αυτό έκανε. Αλλά όταν έψαλε Βυζαντινά, τηρούσε αυστηρά το ύφος και το μονοφωνικό είδος, μετά ισοκρατημάτων, της Βυζαντινής Μουσικής.

Γιατί αυτό το νόθευμα; Με ποιά δικαίωμα; Έλεος πια. Τι άλλο θα δούμε ακόμη, η μάλλον θα ακούσουμε;!!

----- . -----

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

(Δημητρίου Παν. Παπαδέα – Ιεροψάλτου).

Καλαμάτα 24 Νοέμβρη 2008

Φίλτατοι Υπέρομαχοι

Είναι η δεύτερη φορά, που τολμώ να απασχολήσω το έντυπό σας και εγώ ο ελάχιστος, επί της διαμάχης σας με τον Σ. Καρά και τους επιγόνους του και ζητώ χίλιες συγνώμες που και πάλι θα σας δυσαρεστήσω.

Δεν έμαθα να ψάλω κοντά σε κάποιον διάσημο «άρχοντα» πρωτοψάλτη, ούτε σπούδασα σε κάποιο ωδείο και δεν έχω να προβάλω πτυχία και περγαμηνές και ίσως γι' αυτό, δεν δημοσιεύθηκε το προηγούμενο γράμμα μου. Αμφιβάλλω αν δημοσιευθεί και το παρόν. Δεν αποσκοπώ στη δημοσίευση αλλά έχω άποψη και θέλω σε κάποιον να την καταθέσω.

Στα 40 χρόνια, που ασχολούμαι και με την ψαλτική, έχω διεξέλθει επιμελώς, όλα τα «θεωρητικά» που έχουν δημοσιευθεί, από το του Χρυσάνθου, ως ακόμη και το του Σ. Καρά ως και το του Γ. Λεσβίου.

Όλα τα παραπάνω βιβλιαράκια, είναι μέθοδοι διδασκαλίας που παραθέτουν συνταγές και οδηγίες εκμάθησης, αλλά πλήρη θεωρητικά δεν είναι και γι αυτό βάζω τη λέξη «Θεωρητικό» σε εισαγωγικά. Το τονίζω αυτό γιατί κανένας τους, δεν πληρεί τους όρους του αληθινού θεωρητικού, που πρέπει να απαντά στις απορίες του κάθε φιλομαθούς ερευνητή. Αντί αυτού, όλα τους, κατατρίβονται, ακόμα και ο αείμνηστος Καράς, μόνο σε διαπιστώσεις και δεν απαντούν π.χ. γιατί συμβαίνουν οι έλξεις η γιατί π.χ. ο Ζω στους διατονικούς ήχους, όταν δεν τον υπερβαίνουμε, παίρνει ύφεση και άλλα πολλά.

Άσε τα χοντρά λάθη στους ορισμούς π.χ. Γράφουν όλοι, ακόμα και η μουσική επιτροπή του 1881, που είχε σαν μέλος της και έναν μαθηματικό, τον Α. Σπαθάρη, πως το διάστημα της διαπασών, διαιρείται σε 72 ίσα τμήματα. Όπερ μεθερμηνευόμενο $2/1:72=1/36$, το οποίο δεν μας λέει τίποτα, ενώ ο σωστός ορισμός είναι ότι, το διάστημα της διαπασών $2/1$ ΑΝΑΛΥΕΤΑΙ σε εβδομήντα δύο (72) ίσα ακουστικά τμήματα, που το καθένα τους, σε δεκαδική μορφή με μεγάλη προσέγγιση ισούται, με την εβδομηκοστή δεύτερη ρίζα του $(2/1)$.

Είναι δηλαδή, $\sqrt[72]{2} = 1,009673533\dots$

Όλα αυτά τα «θεωρητικά» αναφερόμενα στα πολυσύλλαβα, ανανές, νεανές κ.λ.π. τα ονοματίζουν φθόγγους. Φθόγγος-νότα, είναι ήχος ενιαίας, από την αρχή μέχρι

τέλους, τονικότητας, ενώ κατά την εκφώνηση κάθε πολύ-σύλλαβου, της αρχαίας μεθόδου, διαπλέκεται και εκφωνείται μια σειρά από διαστήματα. Η μήπως έχετε διάφορη γνώμη;

Έπειτα, όταν τα εν χρήσει «θεωρητικά», ορίζουν π.χ. ο τάδε ήχος έχει δεσπόζοντες φθόγγους τον Δι, η άλλους φθόγγους, δεν μας διαφωτίζουν σε τίποτα, αφού ο Δι, μπορεί να είναι «δεσπόζων» και σε άλλον ήχο, στον οποίο να ακούγεται διαφορετικά.

Με άλλα λόγια, αυτό που καθορίζει το άκουσμα ενός μέλους, είναι η Αλληλουχία και η διαπλοκή των διαστημάτων μεταξύ τους και η τονική σχέση τους προς την βάση και όχι οι ξεροί οι φθόγγοι (νότες) και δεν νομίζω πως διαφωνεί ο οποιοσδήποτε, που δεν αποστηθίζει, αλλά ερμηνεύει με τη λογική, τα όσα διαβάζει.

Του αιμνήστου Χρυσάνθου και της Πατριαρχικής μουσικής επιτροπής συμπεριλαμβανομένων, ακόμα και του Καρά, άλλοι πάσχοντες από ευρωπαϊκόλαγνεία, άλλοι από αρχαιολαγνεία, όλοι τους ανεξαιρέτως, προσπαθούν να παραλληλίσουν την Βυζαντινή μουσική και να την εντάξουν στο σύστημα των κλιμάκων της Ευρωπαϊκής ή της αρχαιοελληνικής μουσικής, με αποτέλεσμα να περισσεύουν ήχοι και ο Χρυσάνθος, να σκοντάφτει στο γεγονός, ότι έπρεπε να τοποθετήσει 8 βάσεις ήχων στις 7 ακτίνες του τροχού των παλαιών, έτσι τοποθέτησε τον πλάγιο δεύτερο στον Πα.

Όσο για τον Καρά, κατά την ταπεινή μου γνώμη, αυτόν τον έτρωγε ο καημός, ότι ήταν αυτοδίδακτος και το θεωρητικό του, το τόσο ομολογουμένως δυσερμήνευτο, σκοπό είχε, να καταθέσει τις απόψεις του στον ακαδημαϊκό χώρο και όχι να διδάξει τον χείμαρρο των ήχων και των κλιμάκων του που και εγώ, μη έχοντας τα τεχνικά μέσα για να τις ελέγξω και να αμφισβητήσω, αλλά ούτε να τις υπερασπιστώ, τις αφήνω στον ερευνητή του μέλλοντος, που με την βοήθεια της σύγχρονης ηλεκτρονικής τεχνολογίας ίσως μία ημέρα το κάνει.

Και μπορεί η δημοτική, να έχει καθιερωθεί, κ. Σ. Μπούτη, από το 1976, μα ακόμα και σήμερα, οι βαρύγδουποι ακαδημαϊκοί δάσκαλοι γραφουν στην καθαρεύουσα. Ο Καράς μας μάρανε; Ακόμα και το έντυπό σας είναι γραμμένο με το πεθαμένο προ πολλού, πολυτονικό σύστημα. Είπατε τίποτα;
Αυτά μόνο και για να μην καταχραστώ την υπομονή σας.

----- . -----

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΜΑΧΩΝ

Αγαπητέ κ. Παπαδέα, στο περιοδικό μας δημοσιεύονται κάθε είδους απόψεις, αρκεί τα κείμενα να μην είναι πολυσέλιδα. Σε ότι αφορά το σχόλιο σας για τη γλώσσα, (δημοτική ή καθαρεύουσα), δεν ήταν άποψη του κ. Μπούτη, αλλά φιλόλογου καθηγητή. Και μπορεί «οι βαρύγδουποι ακαδημαϊκοί δάσκαλοι» να γράφουν στην καθαρεύουσα, αλλά – τουλάχιστον – απευθύνονται σε γνώστες της! Όμως ένα θεωρητικό της μουσικής, που απευθύνεται – κυρίως – σε νέους, που αγνοούν παντελώς την καθαρεύουσα – και συνεπώς δεν την κατανοούν, - φρονούμε ότι θα πρέπει να γράφεται στην καθιερωμένη από το 1976 απλή δημοτική, προκειμένου να είναι κατανοητά τα γραφόμενα.

----- . -----

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΙΕΡΟΨΑΛΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ -ΟΜ.Ο.Ι.Ε.-

Αριθμ. Πρωτ. 517
Αθήνα 3^η Οκτωβρίου 2008.

(προς την ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΑΣΠΙΣΤΩΝ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ "ΟΙ ΥΠΕΡΜΑΧΟΙ").

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε.

Έχουμε την εξαιρετική τιμή να σας καταστήσουμε γνωστή τη σύνθεση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου της

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΙΕΡΟΨΑΛΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
“ΟΜ.Σ.Ι.Ε”, που προέκυψε από τις αρχαιρεσίες της
26/06/2008, η οποία έχει ως ακολούθως:

Πρόεδρος	: Ζορμπάς Κωνσταντίνος	(Αθήνα)
Α' Αντιπρόεδρος	: Παραστατίδης Αναστάσιος	(Θεσ/νικη)
Β' «	: Ερσωτέλος Θεολόγος	(Αθήνα)
Γ' «	: Καλογερόπουλος Ηρακλής	(Ηρακλειο)
Γεν. Γραμματέας	: Νικολαΐδης Γεώργιος	(Αθήνα)
Ειδ. Γραμματέας	: Παπαχριστοδούλου Κων/νος	(Αθήνα)
Έφορος	: Γωργούσης Αθανάσιος	(Άρτα)
Ταμίας	: Καμπίτης Σπυρίδων	(Αθήνα)
Μέλη	: Μπλανάς Πέτρος	(Βόλος)
	: Πιακής Νικόλαος	(Χανιά Κρήτη)
	: Μπισδούνης Γεώργιος	(Φλώρινα)

Κύριε Πρόεδρε,

Το νέο Δ.Σ. δια της παρούσης συγχαίρει τόσο εσάς όσο και
το σύνολο των επίλεκτων μελών της Ένωσης σας, για τις
προσπάθειές σας προς προάσπιση της γνήσιας παραδο-
σιακής μας μουσικής.

Με τιμή εξαιρετική, για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος Κων/νος Ζορμπάς.

Ο Γεν. Γραμματέας Γεώργιος Νικολαΐδης.

----- . -----
**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΙΕΡΟΨΑΛΤΩΝ
ΡΩΜΑΝΟΣ Ο ΜΕΛΩΔΟΣ ΚΑΙ
ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ**

Επίσης από τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Ιεροψαλτών
«Ρωμανός ο Μελωδός και Ιωάννης ο Δαμασκηνός», πήραμε
και δημοσιεύουμε:

Σας γνωστοποιούμε ότι από τις Αρχαιρεσίες που
πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα την περασμένη Κυριακή
προέκυψε και συγκροτήθηκε σε Σώμα το νέο Διοικητικό
Συμβούλιο του Πανελληνίου Συνδέσμου Ιεροψαλτών

Ρωμανός ο Μελωδός και Ιωάννης ο Δαμασκηνός, το οποίο έχει ως εξής:

1. Πρόεδρος : Ερσωτέλος Θεολόγος
2. Α' Αντιπρόεδρος : Νικολαΐδης Γεώργιος
3. Β' Αντιπρόεδρος : Δημητρίου Χαράλαμπος
4. Γεν. Γραμματέας : Καμπίτσης Σπυρίδων
5. Ταμίας : Μαλάμης Ιωάννης
6. Έφορος : Γρυλλάκης Αυγουστής
7. Ειδικός Γραμματ.: Σιώτος Παναγιώτης
8. Μέλη : Ζορμπάς Κωνσταντίνος
: Χατζηαργύρης Δημήτριος
: Σιώτος Άγγελος
: Φάντης Παναγιώτης
: Μαριδάκης Εμμανουήλ

Αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι σας ευχαριστούμε για την γνωστοποίηση και σας ευχόμαστε υγεία και δύναμη για ευόδωση των υψηλών και ευγενικών σας προσπαθειών.

«ΟΙ ΥΠΕΡΜΑΧΟΙ»

----- . -----

Προς τα μέλη της Π.Ε.Π.Ε.Μ «ΟΙ ΥΠΕΡΜΑΧΟΙ»
και τους αναγνώστες του περιοδικού μας.

Αγαπητοί φίλοι. Χρόνια πολλά και καλή χρονιά.

Γνωρίζετε πλέον ότι ο αγώνας μας για τη διάσωση της μουσικής μας, είναι ιδεολογικός. Το περιοδικό μας είναι έντυπο, που υπεραμύνεται των μουσικών μας παραδόσεων. Για την έκδοση του όμως, οι δαπάνες είναι αρκετά υψηλές. Μοναδικοί πόροι μας είναι οι συνδρομές των μελών της Ένωσης (10 € ετησίως) και οι όποιες προσφορές των παραληπτών – αναγνωστών. Για να συνεχιστεί η έκδοση και αποστολή του περιοδικού μας, απευθύνεται έκκληση προς τα μέλη για την καταβολή των συνδρομών και προς τους

φίλους παραλήπτες - αναγνώστες για οποιαδήποτε προσφορά. Ας γίνει κατανοητό ότι η στήριξη του περιοδικού μας είναι αναγκαία.

Τα όποια ποσά να κατατίθενται στον ταμία της Ένωσης κ. Σπυρίδωνα Σαλάτα, (Ανοίξεως 35 τ.κ. 13451 Καματερό Αττικής. Τηλ. 210-2313092), οι δε αποδείξεις θα στέλνονται στους καταθέτες ταχυδρομικώς.

Ευελπιστούντες στην κατανόηση και ανταπόκριση από μέρους σας,

Σας ευχαριστούμε.

Το Δ.Σ. των «ΥΠΕΡΜΑΧΩΝ».

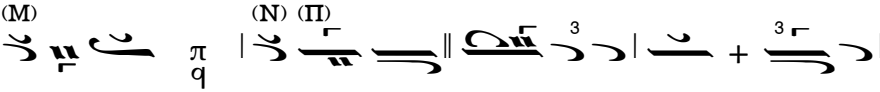

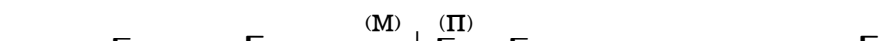

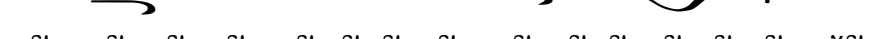
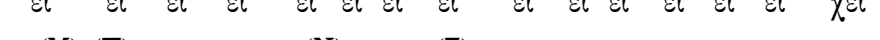
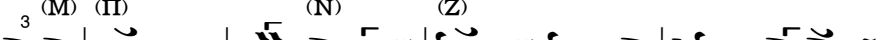

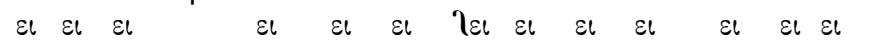
----- . -----

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ

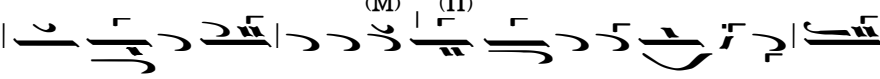
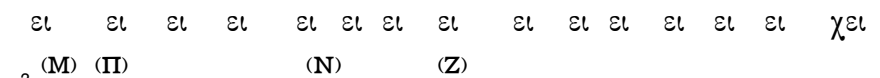
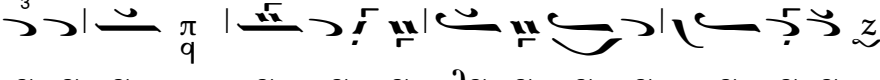
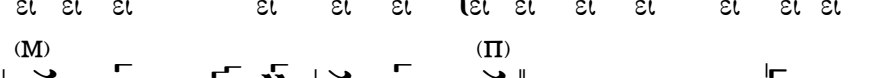
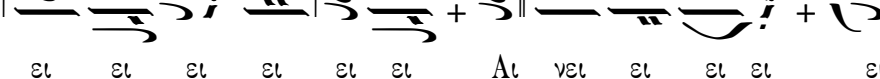

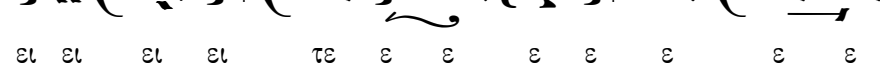
ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ (+ 1962)

(Το Κοινωνικό αυτό γράφηκε στην Κων/πολη το 1920)

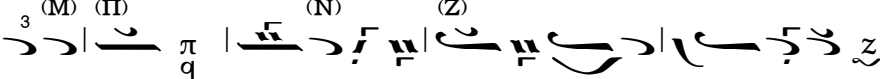
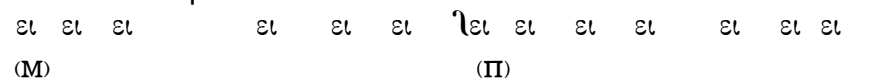
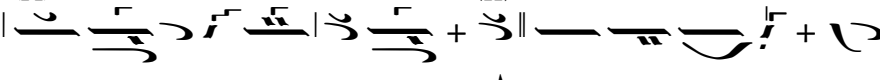
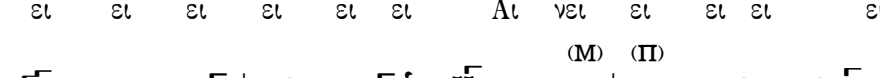

Ἦχος $\frac{4}{\bar{q}}$ Πα^ο

(M) | π_q | + | |

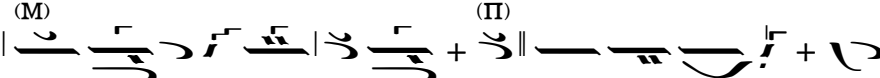
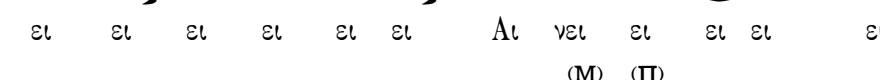

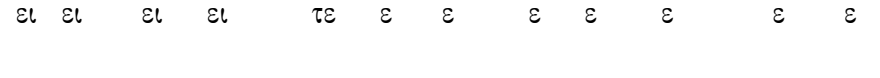

ιε ε ε Αι αι αι νει ει ει ει ει ει

| | (M) | (Π) | |

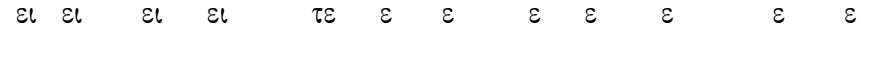

ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει χει

 (M) (Π) π_q | (N) (Z)   z

ει ει ει ει ει ει ει λει ει ει ει ει ει

| (M) + (Π)   + |

ει ει ει ει ει ει Αι νει ει ει ει ει

  (M) (Π)

ει ει ει ει τε ε ε ε ε ε ε ε

ε τον Κυ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ

υ υ υ υ υ υ υ υ ρι ι ι ι ι ι ι ι ι ι

ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι τον

Κυ υ υ υ υ υ υ υ ρι ι ι τον

Κυ υ ρι ι ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο

ο ο ο ον ε εχ των ου ου ου ου

ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου

ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου εχ των ου

ρα γων Αι νει ει ει ει ει ει τε ε ε τον

